

Erikoishammasteknikkoliitolta on tiedusteltu kantaa hammasproteesien valmistukseen ja siihen liittyvään lauseeseen:

"hampaallisen suun proteesit tekee, korjaa ja pohjaa hammaslääkäri voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti"

Määritelmä *"hampaallisen suun"* on hieman epätarkka.

Voimassa oleva asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä 564/1994 17 § ja Valviran Ohje 6/2013 määrittää että Erikoishammasteknikko saa itsenäisesti valmistaa ja sovittaa irrallisia kokoproteeseja niiden käyttäjille.

Eli:

- pohjata ja valmistaa hampaattomaan leukaan kokoproteeseja. Huom! 17 § kohdat 1), 2), 3)
- tehdä irrotettavien hammasproteesien teknisiä korjauksia
- tehdä hammaslääkärin kanssa vajaahampaiseen leukaan hammasproteesin teknisen työn.

" 17 § Hammasteknikon ammatinharjoittaminen

Laillistettu hammasteknikko saa suorittaa hammaslääkärin antamia hammasteknisiä töitä sekä irrotettavien hammasproteesien teknisiä korjauksia. Erikoishammasteknikolla tarkoitetaan henkilöä, joka on toiminut viisi vuotta laillistettuna hammasteknikkona ja suorittanut asianomaisen erikoispätevyyden edellyttämän koulutuksen. Erikoishammasteknikko saa itsenäisesti valmistaa ja sovittaa irrallisia kokoproteeseja niiden käyttäjille. Erikoishammasteknikko ei saa kuitenkaan itsenäisesti valmistaa ja sovittaa proteeseja:

- 1) henkilölle, jolla leikkauksen tai tapaturman seurauksena on suun rakennetta olennaisesti muuttava vamma;*
- 2) henkilölle, jolla on suun alueella jokin sairaus tai kehityshäiriö; eikä*
- 3) hampaiden juurien tai tekojuurien päälle. "*

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1994/19940564> ö

"Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira muistuttaa, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan erikoishammasteknikolla ei ole oikeutta valmistaa itsenäisesti osaproteeseja potilaalle, jolla on jäljellä omia hampaita. Säännösten mukaan osaproteesin valmistamisen tulee olla hammaslääkärin vastuulla siten, että potilas on hammaslääkärin hoidossa ja hammasteknikko tekee hammaslääkärin työtilauksen perusteella proteesityön teknisen osuuden.

Valvirassa on ollut käsiteltävänä valvonta-asioita, joiden yhteydessä on ilmennyt, että erikoishammasteknikko on vastoin säännöksiä valmistanut potilaalle osaproteesin itsenäisesti, ilman että hammaslääkäri on vastannut hoidosta. Valvira toteaa, että sellainen menettely, jossa erikoishammasteknikko suunnittelee ja valmistaa itsenäisesti osaproteesin potilaalle ja lähettää valmiin osaproteesihoidon hammaslääkärin hyväksyttäväksi ja kontrolloitavaksi, ei ole asianmukainen."

http://erikoishammasteknikkoliitto.kummeli.fi/arch/Osaproteesia_tarvitsevan_potilaan_hoito.pdf

Käytännössä kuitenkin osaproteesien kliinistä työosuutta jaetaan usein suunnitelmallisesti hyvässä yhteistyössä hammaslääkärin ja erikoishammasteknikon välillä, jotta potilas saisi sujuvan hoidon. Tällainen toiminta perustuu terveydenhuollon ammattihenkilölain 559/1994 2 § epätarkkaan tulkintaan.

"2 § Laillistettu, luvan saanut tai nimikesuojattu ammattihenkilö on oikeutettu toimimaan asianomaisessa ammatissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä. Nimikesuojattujen ammattihenkilöiden ammatissa voivat toimia muutkin henkilöt, joilla on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito. Tämä ei kuitenkaan estä, jollei laissa tai lain nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä, laillistettuja, luvan saaneita tai nimikesuojattuja ammattihenkilöitä koulutuksensa, kokemuksensa ja ammattitaitonsa mukaisesti toimimasta toistensa tehtävissä silloin, kun se on perusteltua työjärjestelyjen ja terveyspalvelujen tuottamisen kannalta."

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559#a559-1994>

Erikoishammasteknikkoliitto haluaa muistuttaa että jokainen terveydenhuollon ammattihenkilö vastaa itse omasta toiminnastaan.